

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission i henhold til grundlovens § 51.

Fremsat den 24. februar 1965 af *Poul Dam, Aksel Larsen, Morten Lange* og
Skræppenborg-Nielsen.

Folketinget beslutter:

1. Der nedsættes en kommission i henhold til grundlovens § 51 med den opgave
at undersøge alle forhold i forbindelse med Danmarks medlemskab af Den Nordatlantiske Traktats Organisation,
at overveje, hvorvidt det tjener Danmarks interesser at fortsætte dette medlemskab ud over den 24. august 1969,
at afgive beretning til folketinget inden udgangen af 1967 angående de stedfundne undersøgelser og overvejelser,

idet indhentede oplysninger dog kun kan offentliggøres i det omfang, som hensynet til landets sikkerhed tillader, og

at ledsage den nævnte beretning med forslag til folketingsbeslutning om Danmarks fremtidige forhold til Den Nordatlantiske Traktats Organisation.

2. Kommissionens medlemstal fastsættes til 23.
3. Folketingets præsidium bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler for kommissionens arbejde.

Bemærkninger til forslaget.

Den Nordatlantiske Traktat, der blev underskrevet af repræsentanter for de 12 oprindelige medlemsstater den 4. april 1949, trådte i kraft den 24. august samme år, efter at det i traktaten fastsatte antal stater havde deponeret ratifikationsdokumenterne hos USAs regering.

Ifølge traktatens artikel 13 kan ethvert deltagerland, efter at traktaten har været i kraft i 20 år — altså tidligst den 24. august 1969 — udtræde af Den Nordatlantiske Traktats Organisation med 1 års varsel.

Spørgsmålet om Danmarks medlemskab af organisationen, der, for så vidt angår tiden indtil 1969, blev afgjort ved rigsdagsbeslutning af 24. marts 1949 (folketinget) og 25. marts 1949 (landstinget), bliver således aktuelt inden for de nærmeste år, idet Danmarks eventuelle udtræden pr. 24. august 1969 må besluttet og meddeles USAs regering inden den 24. august 1968. Såfremt andre medlemsstater ønsker at udtræde af organisationen eller ønsker dennes grundlag ændret, kan spørgsmålet om Danmarks forhold til NATO blive aktuelt, selv om der ikke tages noget initiativ fra dansk side.

Uanset om man måtte anse det for rigtigt, at

Danmarks medlemskab af NATO fortsætter ud over tyve års perioden, eller man måtte foretrække, at Danmark udtræder af organisationen så hurtigt som muligt, vil det derfor være nødvendigt, at der træffes en udtrykkelig beslutning om spørgsmålet. Det må være i alles interesse, at denne afgørelse træffes på et så alsidigt og sagligt grundlag som muligt, og at alt relevant materiale forelægges for folketinget.

Dette kan efter forslagsstillernes opfattelse bedst ske ved, at der nedsættes en parlamentarisk kommission med de i forslaget nævnte opgaver. Derved vil valgte repræsentanter for de forskellige standpunkter i befolkningen få indseende med det undersøgelsesarbejde, der må foregå, og dette forhold vil være af afgørende betydning for den tilid, hvormed vælgerne kan betragte den afgørelse, der til sin tid måtte blive truffet af folketinget.

Kommissionens arbejde foreslås afsluttet inden udgangen af 1967, hvorved der gives folketinget mulighed for at træffe beslutning i sagen inden det tidspunkt, da pagten må opsiges, såfremt Danmark skal kunne udtræde straks ved tyve års fristens udløb.